

Lördagskronikan

Kommunistfaran

Politiker blir inte en samhällsbara för att de viftar med Leninporträtt. Det är uppfattningen att välfärden kräver högre skatter och fler politiska ingrepp som är det verkliga hotet, skriver Stig-Björn Ljunggren.

De senaste veckorna har det framgått att Ung Vänsters ordförande Jenny Lindahl inte är politiskt korrekt. Hon har nämligen vägrat att fara upp som en stälfjäder och säga att "Lenin är en av världshistoriens värsta massmördare".

I stället har hon hummat om att statsledare bör bedömas i sitt historiska sammanhang. Hon har sagt att Lenin må ha varit en svinpåls, men att han inte var ensam om detta. Vi har hört den typen av moralisk relativism förut. Om Hitler kan sägas, att "han ville egentligen stoppa kommunismen, men gjorde en del misstag". Om Pinochet kan sägas, att "visst var han en elak diktator, men lyckades ju få landets ekonomi på fötter".

Och när IB-frågan slutligen är på väg att klarläggas, hör vi också samma argument: "Visst spionerade staten på sina medborgare, men det var på grund av kommunistholet." Detta sätt att argumentera kallas för "att blanda korten".

Skälet till att de lindahliska uttalandena fått sådan uppmärksamhet är att många bland politiker och opinionsbildare går omkring och misstänker att vänsterpartiet fortfarande är kryptokommunist. Så kanske det är. Men vad tycker folket?

Jag tror inte att folk är speciellt intresserade av varken de socialistiska utopierna om det klasslösa samhället – eller vänsterpartiets historia. De struntar i hur mycket Göran Persson kämpat med budgetunderskottet, vad Schymans företrädare gjorde på femtiotalet eller vad högerledarna sade i remissdebatten 1928. Folk vill se sina vardagsbekymmer åtgärdade. Det är ekonomi, arbetslöshet, vård och bilparkering som bekymrar dem.

Varken historien eller utopin är speciellt intressant i det sammanhanget. Köttet vill ha sitt. Folket tror på vänsterpartiets politiska budskap av år 1998. På samma sätt trodde de en gång på "Den tredje vägen" och på "Ny väg för Sverige". Folk förväntar sig att politikerna åtminstone ska bidra lite till att samhället blir bättre. Men i allt högre grad börjar medborgarna att misströsta, och idag är förtroendekapitalet för de etablerade partierna nästan helt uttömt. Vi går mot en partipolitisk kris.

Det som spelar roll i detta sammanhang är att det *inte* är vänsterns kryptokommunistiska budskap som fått stöd. Snarare har de ju flyttat sig in mot mitten i svensk politik. Rent faktiskt har de "gått åt höger".

Den som lyssnar på det Jenny Lindahl också sade om Lenin var att hon tar avstånd från Lenin därför att han *inte* var demokrat.

Därmed har hon också klivit över på rätt sida av den linje som socialdemokra-

tin och andra drog upp mot det öppna samhällets fiender. Vad dåtidens kommunister hävdade var nämligen att demokrati och friheten var något relativt, som fick ses i ljuset av vilken välfärd som folket egentligen hade. Vad skulle man med demokrati till, om man samtidigt gick hungrig? Vad var friheten värd, om den innebär att den fattige har rätt att sova under Paris broar?

I stället förordades en "folkdemokrati" som månade om folkflertalets välfärd. De borgerliga fri- och rättigheterna kunde offras för "verklig" demokrati och folklig välfärd.

Men det dåtidens socialdemokrater hävdade – tillsammans med övriga *demokratiska* partier – var att demokrati och frihet inte fick

överges. Stegen mot en ökad välfärd kunde inte tas om det som redan uppnåtts, exempelvis flerpartisystem och rösträtt, samtidigt offrades. Demokrati och frihet hade ett *eigenvärde*.

Och eftersom vänsterpartiets "kommunist" och Jenny Lindahl säger sig sluta upp bakom denna tankegång, så borde vi egentligen vara glada. Vi kan kritiskt fråga om denna omvändelse är riktig, men bör notera att kanske har en politisk ytterlighetsinriktning faktiskt gått i graven. Sannolikt har Sverige förlorat ett kommunistiskt parti – och istället fått ett vänstersocialdemokratiskt parti.

Innebar det att vi inte ska vara oroliga för vänsterpartiet?

Nej, det innebär att det är först nu som vi ska bli nervösa på *allvar*. Den som i dagens läge viftar med Leninporträtt är knappast en samhällsbara. Det är uppfattningen att välfärden kräver högre skatter och fler politiska ingrepp som är det *verkliga* problemet.

STIG-BJÖRN LJUNGGREN

Fil Dr statsvetenskap, Fri skribent som anser att det behövs en sanningskommission om såväl IB som kommunismen

Pssst!

Östermalmsbadet

Kampementsbadet två

Hört på Östermalms-dagis: Stressad mamma till dottern:

"Sätt fart nu. Vi ska åka och bada." En annan förälder kan inte dölja sin nyfikenhet: "Vad kul. Var badar ni någonstans?" Stressade mamman: "Vi ska till Dubai."

Blondin sökes

Nu kommer ytterligare belägg för att direktörerna i Wallenbergfären har gott om fritid. Det arbetas inte som på gamle Marcus tid längre. En av gruppens medarbetare, 41 år gammal, annonserar i Svenska Dagbladet efter en kurvig blondin att slå ihjäl tiden med.

På stan viskas det om att Wallenbergarna hunnit före regeringen med en allmän arbetstidsförkortning. Under de senaste åren har ju som bekant familjens maktbolag, Investor, bätrat på Ams-statistiken genom att fördubbla antalet medarbetare. Vad skulle gamle Marcus tyckt?!?

Ja, näste man!

De svenska bankerna har lämnat barkbrödens är bakom sig, men hos kollegorna i Finland tycks krismedvetandet ha bitit sig fast. Åtminstone i Meritanordbankens personalmat-sal.

Nyligen blev Pssst! vittne till ett förtroligt samtal, där en senior medarbetare på finländska beklagade sig över den dåliga maten på kontoret i Helsingfors.

"Allt smakar bättre här i Stockholm", förkunnade han tvärsäkert och luttrat. De världsbekanta finländska soppköken från krisens är lever alltså kvar, åtminstone på Merita.

Lika som bär

Nils-Ingvar Lundin

Asa Nisse

FINANSTIDNINGEN

Ingår i Modern Times Group

Växel: 08-506 245 00
Fax: 08-14 99 30
http://www.fti.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jon Asberg

Postadress:
Box 70347, 107 23 Stockholm

Besöksadress:
Kungsgatan 18, 4 tr

Redaktionen
E-post: redaktion@fti.se
Fax: 08 14 99 30

Redaktionsledning
Per Lundsjö (Redaktionschef) 08-506 245 00
Tobias Hämmar (Inrikes/Utrikes) 5 28
Peter Gumbé (Förelag & Affärer) 5 68
Gustaf Tapper (Börs & Placeringar) 5 43
Anna Güllers (Desks) 5 11

Direktnumner redaktionen

08-506 245 25
08-506 245 47

0498-49 72 50

08-506 245 47

08-506 245 33

08-506 245 33

08-506 245 33

Skarrin Ulf
Steneberg Kristofer
Svanström Stefan
Wanlin Erik (Efter börsen-redaktör)
Ådahl Martin (Utrikesredaktör)

Läsarservice dygnet runt

Besättning 08-506 245 60
Utbetvning tidning 08-506 245 60
E-post: prent@fti.se

Prenumerationspriser

Helt 2 450 kr (varav moms 341 kr)
Halvt 1 390 kr (varav moms 79 kr)
Kvartal 760 kr (varav moms 43 kr)
Postgno: 92 03 03 5, Bankgno: 5470-1016

Utgivare och administration

Fredrik Rudbeck (VD)
Sveriges Finansnyheter AB

5 34
5 21
5 26
5 49
5 29

Annons

08-506 245 80
08-506 245 81
annons@fti.se
5 52
5 85
5 87
5 88
5 89
5 84
5 98
5 83
5 91
5 05
5 82

Seminarier och nya media

Per Erik Holmström 5 90

Webbida och textarkiv

Finanstidningen lagras elektroniskt och finns tillgänglig dagligen på internet. Adressen www.fti.se. Där finns arkiv sedan 1 januari 1997. Artiklar kan även beställas per telefon. 08-506 245 00 för 250 kronor plus moms per artikel. Förenkligt mot elektronisk lagring måste göras medges normalt. 08-506 245 00 för 250 kronor plus moms per artikel. 08-506 245 00 för 250 kronor plus moms per artikel. 08-506 245 00 för 250 kronor plus moms per artikel.

Finanstidningens räckvidd

110 000 läsare Orveto Konsument 1998:2

Finanstidningen
ISSN-1100-862X
V-T Press AB
Västerås 1998